

LABORE ET ZELO

Силабус навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Освітня програма: «Середня освіта (Інформатика)»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Курс: 1-ий; **Семестр:** 1-ий

Дні, час, місце: згідно з розкладом

Кафедра української мови, методики її навчання та перекладу

Затверджено: протокол № 1 від 26.08.2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я	Бондаренко Алла Іванівна
Контакти	E-mail: bondarenko.ai@ndu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра української мови, методики її навчання та перекладу (ауд. 213 Гоголівського корпусу)
Години консультацій	Вівторок: 13:30 – 14:50

Опис навчальної дисципліни

Дисципліну спрямовано на формування мовної компетентності майбутніх фахівців, яка передбачає знання мовних норм і володіння ними. Курс призначений для вироблення навичок усного та писемного спілкування в професійній сфері на основі знань про комунікативні якості мовлення та діловий мовленнєвий етикет. Сприяє оптимальній мовній поведінці за професійних умов. Приділяє увагу навичкам самоконтролю за дотриманням норм спілкування в діловій сфері.

Дисципліну зорієнтовано на послуговування орфоепічними, акцентуаційними, лексико-семантичними, словотвірними, граматичним та стильовими нормами в професійній сфері. Курс спрямований на знання та доречне застосування в діловому мовленні ресурсів наукового, офіційно-ділового та розмовного стилів. Охоплює вміння оперувати фаховою термінологією, звертає увагу на особливості перекладу та редагування наукових текстів.

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни в комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Середня освіта (Інформатика)» сприяє набуттю здобувачами програмних професійних компетентностей:

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (культурна компетентність).

ФК1. Здатність застосувати у конкретному спілкуванні знання української мови, способи взаємодії з навколишніми й віддаленими людьми та подіями, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями (мовно-комунікативна компетентність).

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни

ФК6. Здатність до рівноправної, партнерської та особистісно зорієнтованої взаємодії з учасниками освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, колегами та стейкхолдерами (компетентність педагогічного партнерства).

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Середня освіта (Інформатика)» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН3. Знання і прийняття національних та загальнолюдських цінностей, толерантності, адаптивності до культурного середовища.

ПРН6. Уміння комунікувати з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами державною мовою, формувати і розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів, спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово в рамках комунікації.

ПРН11. Уміння суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами, дотримуватися принципу дитиноцентризму та педагогіки партнерства, в рамках комунікації донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації.

Форми, методи та засоби навчання

Навчальна дисципліна буде викладена у формі лекцій (6/4год.), практичних (12/6 год.) і лабораторних занять (12/0 год.), а також організації самостійної роботи студентів в бібліотеках і комп'ютерних мережах (60/80год.)*.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному підході та передбачає традиційні й інноваційні методи (лекції-презентації, репродуктивні й евристичні бесіди, виконання усних і письмових вправ, моделювання професійних ситуації та ін.).

Навчальна дисципліна передбачає використання: підручників, посібників з української мови за професійним спрямуванням; наукових джерел інформації в галузях дослідження сучасної української мови; довідкових джерел: словників, енциклопедій; електронного ілюстративного матеріалу, персональних гаджетів; інтернет-ресурсів.

* – денна/заочна форми здобуття вищої освіти

Організація навчання

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Державна мова – основа професійного спілкування	2	2
2	Основи культури української мови	2	
3	Українська мова професійного спілкування в аспекті наукового стилю	2	2
Разом		6	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Державна мова – основа професійного спілкування	2	2
2	Мовні норми професійного спілкування	2	
3	Усне офіційно-ділове спілкування	2	2

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни

4	Українська мова професійного спілкування в аспекті наукового стилю	2	2
5–6	Проблеми перекладу та редагування текстів наукового стилю	4	
Разом		12	6

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1-2	Мовні норми професійного спілкування	4	
3-4	Основи культури української мови	4	
5	Писемне офіційно-ділове спілкування	2	
6	Термін у системі професійного мовлення	2	
Разом		12	

Тематика самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Запобігання мовному калькуванню	4	4
2	Складні випадки української словозміни	4	4
3	Словотвірні норми	4	4
4	Складні випадки слововживання	4	4
5	Складні випадки побудови словосполучень і речень	4	4
6	Гендерні аспекти спілкування	4	4
7	Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі	4	
8	Культура наукової комунікації	4	4
9	Наукова комунікація та академічна доброчесність	4	4
10	Поняття міжкультурної комунікації	4	4
11	Полеміка як різновид суперечки	4	4
12	Диспут як різновид суперечки	4	4
13	Дискусія як різновид суперечки	4	4
14	Мовний етикет у професійному спілкуванні	4	4
15	Культура офіційно-ділової комунікації	4	4
16	Термін у системі професійного мовлення		4
17	Основи культури української мови		4
18	Мовні норми		4
19	Писемне офіційно-ділове спілкування		4
20	Проблеми перекладу та редагування текстів наукового стилю		4
Разом		60	80

Оцінка

Підсумкову оцінку курсу буде обчислено з використанням таких складників:

Бали	Оцінюваний результат навчання
24	Портфоліо розділу 1: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи.
23	Портфоліо розділу 2: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни

	наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи
23	Портфоліо розділу 3: результати тестування; відповіді на питання репродуктивного та проблемного характеру; презентація за темою наукового повідомлення; моделювання професійної ситуації; виконані вправи.
30	Залік – есе в науковому стилі аргументативного характеру)
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання Ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту та перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за місцем перебування маєте перейти до безпечного місця та повідомити про це викладача.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно, є можливість погодити графік навчання на основі академічного середовища «Уніком».

Дедлайни. Крайньою межею складання портфоліо (завдання аналітичного характеру, презентації до наукових повідомлень) є три дні до дати заліку.

Перескладання питань практичних занять можливе раз на тиждень, який передує заліку (тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо здобувач не міг з'явитися на заняття через хворобу чи в зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом: довідкою з лікувального закладу, заявою на ім'я декана про причину та термін відсутності на заняттях та ін.). Дозвіл на пропуск занять із причин, що завчасно відомі та є поважними, здобувач може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання заліку відбувається за графіком, який визначає деканат.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач повинен ознайомитися з нормативними документами (Положення НДУ ім. Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність» (<https://surl.li/pnixox>)). Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має групового характеру, а також використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікуємо як порушення норм і правил академічної доброчесності, що передбачає відповідальність.

Мобільні пристрої на занятті дозволено використовувати тільки з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач має ознайомитися з Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://surl.li/okxtiz>) університету, а також принципами та правилами поведінки, визначеними в Етичному кодексі НДУ ім. Миколи Гоголя (<https://surl.li/jhcubj>), та виконувати їх.

Вітається активність здобувачів із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Основні джерела інформації для вивчення дисципліни

Основна література

1. Бондаренко А. І. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч.-мет. посіб. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2021. 100 с.
2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 622 с.

3. Масицька Т.Є. Сучасна українська мова за професійним спрямуванням: підруч. Київ : Алерта, 2023. 53 с.
4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навчальний посібник. 6-е вид. Київ : Каравела, 2018. 352 с.
5. Український правопис. Київ : Фоліо, 2019. 352 с.
6. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2023. 536 с.

Додаткова література

1. Бондаренко А. Лінгвокультурологія : навч.-метод. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 197 с.
2. Мамич М. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч.- метод. посіб. 2-е вид. Одеса : Фенікс, 2020. 164 с.
3. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови. Київ: ЦУЛ, 2021. 426 с.
4. Пентиліук М., Маруніч І., Гайдаєнко І. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 224 с.
5. Підгурська В.Ю., Голубовська І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
6. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації : підручник. Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. 350 с.
7. Черемська О. С., Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 436 с.
8. Bondarenko A., Samoilenko G., Semashko T. Language personality of Vasyl Stus in the discourse dimension. *AD ALTA: Journal of interdisciplinary research*. 2021, Volum 11, Issue 1, special XVII. P. 173–177.
9. Mavridi S., Xerry D. English for 21st Century Skills. Berkshire: Express publishing, 2021. 159 p.

Ресурси Google

1. Лінгвістичний портал MOVA.info. URL: <http://www.mova.info/>.
2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Український мовно-інформаційний фонд НАНУ. URL: www.ulif.org.ua.